

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő : Rudnyánszky Gyula.

Kiadó tulajdonos : Kutas Imre.

Szerkesztőség : Nagy-Hatvan-utca 1664. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal : Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések : Kisebbségi árszámítás mellett vétetnek fel
szám 4 kr.

A választások vezéreszméi.

Kétségtelen, hogy a választási küzdelem rendkívül szenvedélyes lesz. Alig sokkal több idő van a korteskedésre és a választások megejtésére egy hónapnál. És e rövid idő alatt végig fogja Magyarországot zúgni a téli harc vihára és a politikai mérkőzés fel fog forgatni minden rendes kerékvágásban levő közállapotot.

Az adóvégrehajtásokat felfüggesztik ; a főispánok és szerepet játszó vezéregyéniségek kegyeit hajhászni fogják sokan ; a közigazgatási tisztviselők átteszik hivatalaikat a hivatalos helyiségekből a falvakba a választók közé és a kormányhatalom ismert eszközeivel igyekeznek majd a népet szabad választási jogának gyakorlásában kalauzolni. És az ellenzék is megfűjják a trombitákat ; az erdők kopasz fái közt végig üvöltő téli széllel versenyt fog harsogni az ő szavuk, melylyel az országot, a nemzetet fenyegető veszedelmet világgá kürtölik.

De mi mindebben nem látunk, fájdalom, egyebet, a küzdelem egyéni motivumainál. A hatalomért versenyeznek a pártok ; egyik le szeretné gyűrni a földre a másikat, hogy uralkodjék fölötté és kezébe kerülhesse az ország kormányzásának gyepelőjét. De a másik nem enged

magát ; és folyik köztük az ádáz tusa életre-halálra — 30 napon át.

Világos tehát, hogy ez nem egyéb, mint személyes összetűzés, politikai párbaj a választási küzdelem mezején.

De nem látjuk sehol a vezéreszméket, melyek az egyes pártok fölött vezérszavakkal ragyognának s melyeknek különböző tündöklése, iránya, ereje az egyes pártokat a választók szemében egymástól élesen megkülönböztetné.

Igaz ugyan, hogy van két vezérelv, mely a pártokat két nagy táborra osztja. Egyik oldalon áll a kormánypárt a nemzeti párttal, a másikon a függetlenségi párt és mellette az országos 48-as párt. Amazok Ausztriával közösen remélik Magyarországot mint a dualizmuson alapuló birodalom egyik részét boldogítani. Ezek ezt a közjogi alapot elvetik és önálló, független Magyarországot kívánnak, legfőleg a personalis uniót fogadván el.

Ezek tehát elég világos elvi ellentétek és oly vezéreszmék, melyeken a nem rendszeresen politizáló józan hazafiak is eligazodhatnak.

Ámde ezek a vezéreszmék már igen sokszor állottak egymással szemben és a nemzet szavazó urnái már igen gyakran döntötték el a dolgot, hogy a nemzet többsége ez idő szerint a közjogi alapot elfogadja. Ez tehát most a téli hadjárat-

ban nek nem olyan új, sem vezérelv, mely nem oly hatalmas immár, hogy a népet domináló mennyiségben egyik vagy másik eszme pártja felé hajlítani s például a kormánypárt helyett a függetlenségi pártot juttatná többségre, vagy pedig a függetlenségi pártot tenné tönkre az ugynevezett szabadelvű tábor szép szemeiért.

A mi pedig egyfelől a kormánypártot és a nemzeti pártot, másfelől a függetlenségi pártot és az Ugron-pártot illeti : ezek közt az ellentétek csak felfogásban, szellemben, módban és erőben élesek, míg vezéreszmék, sarkalatos elvek tekintetében a megkülönböztetés sokkal finomabb, semhogy azt a választó tömegek észrevessék és e szerint változtatnák véleményüket és érvényesítsék akaratukat.

Kétségtelen tehát, hogy a rendkívül hevesnek mutatkozó téli küzdelem egészen meddő marad. Nagyobb változásokról szó sincs ; legfőleg személyekben lesz nagy csereberélés ; de a pártok számaránya nem fog jelentékenyen változni.

A nemzet ennél fogva semmi nagyot, újat, jót nem várhat a választások eredményétől.

Zászlós.

— A király Rudini miniszterelnöknek. Az a nagy kitüntetés, melyben a király ő felsége Rudini miniszterelnököt, — kinek a hármasszó-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Nincs irodalmi kritikánk.

Akármit hányom-vetem a dolgot, mindig csak arra az egy eredményre jutok, hogy irodalmunk legfőbb baja : az irodalmi kritika teljes hiánya. A kritika nélkül való révedezés, — ez kufteje minden nyomoroságnak, melyben izmos szépirodalmunk megkötözve sinylődik.

Szinte hihetetlenül hangzik, hogy két-három írói nemzedék nőhetett föl szabadon, a méltatás, a bírálat, az esztetikai nyesegetés legcsekélyebb támogatása nélkül. Beteges ambíciók fejlődhetek ferde irányban fattyu kinövésekké ; elcsüggedt erők hullhattak porba az égből szárnyszegetten ; nagy tehetségek züllhettek el a bizonytalan sejtelmek forró Szaharáján ; és nevetségesen képzelődő középszerűségek kapaszkodhattak hiu önértékü papiros-sárkányán az Olimpusz felé : senki se bánta, senki se törődött vele.

És nemcsak a jelent festi hiven ez a szomorú valóság, de ilyen a múlt is. Hiába nézek vissza ; a meddő a szem ellát, — mindenütt ugyanaz a sivár, meddő talaj, sehol egy oázis, sehol egy zöldelő fűszál. A költészet legszebb virágai mind terméketlen szikrákra hullottak és nem verhettek gyökeret és nem élhettek egy napnál tovább ; mert a kritika nem ásta föl a kövér földet, nem gördítette félre a silány követet, nem ültette jó helyre, nem öntözte meg soha, durva közönynyel egyre csak taposta a virágokat.

Husz esztendő mozdulatlanul áll fölöttünk. Az idők változtak ; új eszmék, új áramlatok új embereket emeltek hullámaikon a siker-

szárnycsúcsra ; forrongás támadt, világok születtek, világok veszték el ; álmok, eszmények, irányok, uralkodó szellemek küzdelmei, alkotásai, diadalai és kudarczai tették ezerszínűvé az irodalom tarka életét ; és a kritika ebben az erőteljű duzzadó tavaszi zibongásban kővé meredve, érzéktelenül állt régi bálványai előtt.

Igen ! Ne csodálkozzék senki : husz év óta teljesen kritika nélkül kellett a magyar íróknak születniök, fejlődniök, alkotniök és pusztulniök. Husz esztendő alatt egyetlen egy komolyan számbavehető kritikai tanulmány se jelent meg az újabb nemzedékről. A hetvenes évek elején irt a Budapesti Szemle egy rövid, becsmérlő cikket újabb lírikusainkról : ez volt az egész, a mi történt.

A többi pedig miből állt ? Baráti reklámokból, jószívű dicséretekből, és epés, gonosz indulatu, többnyire csak pár sornyi kicsinylésekből. Nem akarom kutatni, jobban mondvá leleplezni, hogy gyakran mily silány személyes okon jutott egy-egy tehetségnek az agyonhallgatás dicsősége, másnak meg az égig magasztalás szégyene. Hiszen ez ugy sem fontos az irodalomra ; legfőleg annyiban, hogy ez a lelketlen részrehajlás még jobban növelte a bábeli zűrzavart, mely ma az irodalom terén az állapotokat teljesen földulta. Akár ezt, akár azt irták azonban az újságok a kedvelt és gyűlölt egyéniségek egy-egy új könyvéről : ez kritikának nem volt mondható ; mint dicséret vagy gyalázkodás személyeknek árthatott vagy használhatott, örömet vagy bosszúságot szerezhetett, — de a kritika nélkül tengődő irodalom baján nem segített, nem változtatott.

A nóta vége tehát most is csak az, hogy nincs irodalmi kritikánk és ez az állapot ugy elszorítja a szabad lélekzetet, hogy ily körülmé-

nyek közt be kell állni az irodalmi tespedésnek, mely az életet elfojtja, megöli.

Törtétek ugyan egyes kísérletek mindig e szomorú husz év alatt kritikái szellem megteremtésére. Beöthy Zsolt, Bodnár Zsigmond, Gáspár Imre, Abrányi Emil, Szana Tamás, Palágyi Menyhért, Tolnai Lajos, mind szerettek volna olyan kritikai folyókat alapítani, mely az új nemzedék irodalmi birtokait fölmérje, kommaszálja és osztályozza, hogy kiki tudja, mit ér, mennyije van. De ezek a többé-kevésbé rövid életű törekvések mind kudarczsal végződtek ; a kritikások kimerülve, elkedvelledve lettek a tollat és másfelé fordultak. Az irodalom pedig tovább is kritika nélkül maradt.

Rákosi Jenő egyszer, éppen rólam irt egy tárczájában, keserűen felpanaszolta, hogy nincs kritikái tekintély, melynek szava kijelölné az írók helyét a Parnasszuson. En tovább megyek. Kritikái tekintélyről szó sem lehet ; hiszen nincs kritika. De azt mondom, hogy most már kritikái érzék sincs többé.

Most már annyira elkérgesedett a parlagon maradt föld, hogy első sorban kritikái szellemre volna szükség, mely a kérget feltörje s fejlessze a kritikái érzéket ; csak az után következhetik a valódi kritika, a hasznos kritikái munkád.

A kritikátlan irodalom olyan, mint a buja kert, mely elhagyottan virágozik egy magányos völgy öln. Régen kertész működött benne ; izlésének, gondoskodásának nyomai még a vad bozotok közt is észrevehetőek ; egy-egy ritka növény ölelkezik a terpeszkedő zsályával és a magasba kuszó gyommal ; de már a giz-gaz, meg az elfajult vadóc-virág kezd felülkerekedni.

A kritika nélkül élő írói nemzedék maga se tudja, mit tartson magáról. Nézzük csak jobb

vetség megnyitása s a kereskedelmi szerződések létrejöttének nagyjelentőségű tényeiben oly kiváló része volt, — a Szent-István rend nagykeresztjének adományozása által részesítette, különös elismerése a vezető olasz miniszter állandó békepolitikájának s újabb bizonyága a két szövetséges szomszéd állam szívélyes baráti viszonyának, melyet bizonyára a béke minden barátja őszinte örömmel fog üdvözölni.

— **Franciaország és Bulgária.** A memorandum, melyet a bolgár kormány a Chadourne-ügyben a portához intézett, alkalmas arra, hogy minden elfogulatlan gondolkodót a bolgár álláspont számára megnyerjen. Az irat igen ügyesen felel a kapitulációk kérdésére s teljes joggal annak taglalására fekteti a fősúlyt, hogy a kiutasítási rendelet előzetes tudatása egyértelmű lett volna a saját tekintélyről való lemondással. És e tétel helyességét csakugyan alig lehet tagadni. Kormány, melynek nincs annyi hatalma, hogy megszabadítsa magát egy idegentől, ki állami érdekeit veszélyezteti, lehetetlen, hogy tiszteletet igényeljen magának, akár a saját alattvalóitól, akár más kormányoktól. Állam, melynek előbb egy konzulnál koldulnia kell, hogy ezt, vagy amazit az államveszélyes egyént kiutasíthassa az országból, sem befelé, sem kifelé nem bír azzal a tekintéllyel, mely életelemét képezi minden állami létnek. Bulgária méltóan felelt Franciaország támadására.

A beke éve.

Európa ege rég nem volt oly fellegetlen, mint most, midőn azon az új év elején végig tekintünk.

A bekés állapotok nyugtalanítója, az északi medve, beteg és így nincs a ki csörtesse a kardot.

Egy állam van még, a mely késznek látszik bármikor harcra rohanni: a pezső vérű francia. De minden buzgóság mellett is türtőzteti hevét, ha az orosz nem mozdul. A császár akarata nélkül tehát nincs háború; Franciaország egy ágyút sem sűt el, míg a kedves szövetséges társ erre engedélyt nem ad, vagy pedig nem szól buzditó hangon.

Az északi kolosszus jelenben agyag lábón

költőink és íróink sorsát. Társaikról többnyire fitymálódva beszélnek, mert nem ismerik, nem tudják méltatni műveiket; saját munkájukat pedig tökéletesnek képzik, mivelhogy soha senki se mutatta ki valódi értéküket. Van 8—10 olyan lírikus költőnk és van 10—12 olyan elbeszélőnk, a kik magukat legelsőeknek tartják, a többiek pedig lenéznek. A drámaírókról nem is szólnak. Ezek kritikai szempontból nézve a legelmaradottabbak, részint szerencsés lutrizók, részint ügyes mesteremberek; épen ezért legmagasabban hordják a fejüket, a képzeldés kakasülőjén a festett eget verik.

És ha ilyen állapotot teremtett a kritika hiánya az írók közt, — elgondolható, hogy a közönség mennyire tájékozatlan lehet!

Husz év óta jelennek meg verses és prózai művek borura-derüre és a közönség sehonnas tudhatja meg, hogy ez vagy az a könyv mennyit ér igazán. A mit a napi és heti lapok cselekszenek: az csak visszája, csuf torza az irodalmi kritikának. Így aztán az író elcsügged, kétségbeesik, alaphibától soha meg nem szabadulhat, ambicziója gyakran felfújt üres hólyaggá puffad, — egy kis kritikai tüzszúrától a földre zuhanna; az olvasó pedig még kevésbé tudhatja, hányadán van az élő nemzedék íróival. Hiszen kritika híjában nem egy lap irodalmi rovata oda sűlyedt már, hogy a legsilányabb, ostoba férczelményről is emelyítő himnuszok jelenhetnek meg, ha akad jobarárt vagy protektor, a ki a harsonát megfujni kész. — Hogyan igazodjék hát el a laikus közönség ebben az utvesztőben?

És a kritikai érzéktelenség sajtóban és közönségben, sőt jórészt az írókban is, annyira általános már hogy egy-egy magasabb érték szerint mérő kritikai cikk, a mellett, hogy az ördög sem olvasná el, a mai viszonyok közt az íróknak inkább ártana, mintsem javára válnék.

A kritika pangásával eldurvult kritika-érzék

áll. Szinte önmagától összedől. A legrémítőbb ellenség dul kebelén, melynek neve — éhség. Mig a „gyomrok“ sorsa el nem dől, állapotuk rendbe nem hozatik, addig lehetetlen a kifelé való szereplés. Az orosz belálatok pedig olyanok, hogy egyszeri csári parancsra rendbe nem hozhatók.

A mostani borzasztó inség, a orosz rendszer következménye. — ennek áldozata mintegy 20—25 millió nép. Mert az orosz népet az abszolutizmus még a jobbágyság eltörlésével sem tudta boldogítani. Ellenkezőleg minden tudósítás egyetért abban, hogy a felszabadulás óta az orosz nép anyagi és erkölcsi állapota csak hanyatlott. És pedig részben azért, mert Oroszországban az állam a jobbágnak nem ajándékozta oda földjét, mint nálunk, hogy közadakozásból kárpótolja a földesurat, hanem nagyon is önkényes becslés alapján, külön adóval váltatta meg általa. A miből a földnépnek oly eladósodása következett, hogy 4—5 év óta a különböző megváltási megterheléseket részben leírni, részben az erre kivetett adót elengedni kellett.

De már akkor a nép földjét kiszivatvuzták és munkaerejét megrontották, mire befolyással volt a orosz állategészségügyi és orosz erdőrendőri vizszabályozási viszonyokon kívül az a sok csapás, mely a parasztot gazdaságában és ezenkívül érte.

Ehhez járuló ok még: az osztatlan birtok, a sokat dicsőített Mir, hátráltató befolyása a mezőgazdasági fejlődésre. Pedig ez az orthodox oroszoknak nemcsak nemzeti büszkesége, de kizárólagos programja, melynek alapján megvetik a nyugoti civilizációt és hirdetik a szláv uralom és erkölcsök feltartóztatatlan győzelmét.

Most már hebizonyult, hogy ez a Mir az orosz mezőgazdaság fejletlen, elmaradt állapotának fő oka, minden tanulás és haladás legfőbb akadálya, mert az egyéni tulajdon kitarására és takarékosra buzditó ösztönével fosztja meg az orosz parasztot és a részegeskedésre, gondatlanságra sarkalja, minthogy a község utódairól különben is gondoskodik és másfelől, a föld rövid időre szokott használata nem engedi meg hogy befektetésekről és jó gazdasági eszközökről több évre terjedő gazdasági beosztásról, felszerelésről gondoskodjék, ha erre tehetsége és módja

mellett aztán az irodalom és a írói fogalma is annyira megtárgult már, hogy mostanában minden írka-fírka, még talán a bálai tudósítás is, az irodalom czégére alatt kerül forgalomba és író az a derék ur is, a ki valamely vidéki gyilkosságról vagy katona perpatvarról telegramot küld a budapesti lapoknak.

És ujságaink — igen csekély kivétellel — nemcsak eltűrik a forgalmak e kinyújtását, hanem még maguk is tágítanak rajtuk, a hol lehet. A szorosán vett zsurnalizlikáról itt nem szólnok. De ha végignézem szépirodalmi lapjainkat (a legjobbakat ám!) — el kell szomorodnom. Némelyikben alig 10—20% az írói nevek száma; a többi ismeretlen műkedvelő, kontárszárnypróbálgató. Még azok a szépirodalmi ujságok is, melyek a hivatott írókat sűrűbben mutatják be, — kritikai érzéküket elvesztve, gyakran igen gyalró zsengeket közölnek névtelen jámbor laikusoktól vagy felreismert borzas titánoktól.

Hiába! Ha kritikánk volna, a dilettáns írók mind kipotyognának a rostán a polyva közé. Mert a kritika az írói forgalomnak határait korlátokat emel. Név nélkül senki oda be nem juthat; ha pedig neve nincs: tehetsége legyen. Így aztán minden író jog szerint író, mert előbb át kell mennie a tehetség bizonyos magasságú asszentáló mértékén.

Mert jól mondja Petőfi, — templom a költészet, melybe belépni meztláb is szabad. Igen! az irodalom templom; de nem piac.

Am kritika nélkül mit lehet várni?

A buvár leszál a tenger fenekére, egyre fölmerül, meg ujra leszál — és a parton nincs senki, hogy megbecsülne, mit ér az, a mit a buvár felhozott? Drága gyöngy-e vagy hitvány kavics, — ki mondja meg?

Rudnyánszky Gyula.

lenne is, de ettől szintén teljesen megvan fosztva.

Ily jelenségek mellett csodálható-e az orosz parasztság elszegényedése? . . orvosolhatni ideig óráig az inséget, de ennek újbóli megjelenése csak idő kérdése. Már pedig régi dolog, hogy e föld legnagyobb ura a gyomor! Az éhséget jelző korgás egy az állam elgyengülésével. Ehez néppel nem lehet nagy dolgokat véghez vinni, az csak rabolni tud, mint az Oroszországból jövő tudósítások is ezt bizonyítják.

Hogyan vigye birodalmából fegyver hordóit külföldre a császár, míg benn milliók rabolnak és részben az éhségtől vonaglanak? Fegyveres erő nélkül, a nihilisták lesznek a helyzet urai, kik nagyban sűrűnek-forognak az éhező nép közt, izgatva a törvénytelen ségek elkövetésére őket. A császár pedig ezt jól tudja, hogy ha a nihilisták tért foglalnak, ez könnyen trónja összedőlését vonhatja maga után.

Hadseregét tehát, az éhségtől lázongó népe ellenében kell fegyverben tartania. Az oroszországi inség biztosítja Európa békéjét. Mely ránk nézve csak előny, s használjuk is fel a helyzetet államiségünk konzolidációja érdekében, bár szívből sajnáljuk az orosz éhező nép sorsát, és jaj kiáltásuk megremegetti szívünket.

Vendéglátás Debreczenben 1849-ben.

Egymásután csafolják meg szebbnél szebb tényekkel azt a rágalmozó állítást, hogy Debreczen népe udvariatlanul fogadta a szabadságharcz idejében az országgyűlés itten időzőtt tagjait.

Hiszen igaz is. Debreczen város népe, az igazi debreczeni nép, ha nem tulságos közlikeny is a ránézve idegenek iránt, a magyar vendégszeretnek mindég meleg szívű istapolója volt.

A mult év (1891) utolsó napján is egy oly kiváló asszonyt — id. Medgyessy Gábornét — temettünk el, ki a magyar vendégszeretetet a legyesebben gyakorolta, még pedig akkor az ország legelső asszonyai iránt.

Id. Medgyessy Gábor mint a lovas-nemzetőrök kapitánya odajárt karddal védni a haza szent ügyét, neje pedig itthon az ország legnagyobb férfának Kossuth Lajosnak nőrokonait tartotta vendégeiké, csapó-utczai házában, mely most Hajdu Gyula r. kapitány tulajdonában van.

Ott lakott nála Kossuth édes anyja, özv. Meszlényiné két leányával s ottan volt még Rutkainé is, kit nem rég Debreczen oly szépen fogadott.

És e házban, e derék magyarnőnek volt vendége az országgyűlés folyama alatt az akkor hírneves költő Sárosi Gyula, ki költeményeire a börtönben szenvedett meg.

A boldogult derék debreczeni agg polgárnő jó ismerősei beszélnek, hogy Kossuth anyja el volt ragadtatva a szives vendéglátástól sőt ezt azzal mutatta ki, hogy derék házi asszonyának egyik leányát magokkal vitték a fővárosba, ki onnan betegen jött haza s ma is él az, a ki haza kísérte, a ki e szintén elhalt urinő iránt meleg rokonszenvet érzett.

Id. Medgyessi Gáborné adott Kossuth Lajos számára is két párnát kölcsön, mert a mit a városházi szálláson kapott, az nem volt elég s úgy beszélnek, hogy Kossuth valóban azokon a párnákon aludt, melyeket Medgyessy Gáborné a legnagyobb kegyelettel őrzött egész haláláig; — nem engedve azokat soha senkivel használni.

Beszélik, hogy Kossuth e párnák egyikét, valószínűleg szivarral ki is égette, mert kis égési lyuk látható azon.

A debreczeni polgárnő szives vendégszeretetét vendégei bizonyára nem felelték el.

De hát olyan idők következtek be, mikor megváltás volt a — feledni tudás.

Ez a kis tény is feledve van rég s ha most föllevenítettük hiteles egyének beszédei után, bizonyára ez is igazolja, hogy még se fogadták szívtelenül, kapzsisággal a debreczeniek azokat, a kik otthont kerestek nálok.

Sz.

Irodalom, művészet.

* **Hajdunánási Lapok** czímmel Hajdu-Nánáson hetilap indul meg legközelebb, melynek szerkesztője K o l o z s v á r i Aladár tanár lesz.

Különlélek.

* **Beteg királynék.** Egy bukaresti távirat szerint oda Pallanzából az a hír érkezett, hogy Erzsébet, a román királyné állapota a legnagyobb mértékben aggodalomkeltő. Az orvosok állítólag lemondtak már életéről, férje, ki kedden volt királyunk vendége, ép ezért sietett beteggyághoz. — A hannoveri királyné állapota, orvosi jelentés szerint: a lobos tünetek a bal tüdőben lassanként terjedtek; a lúz mérsékelt, az érverés erősebb és kevésbé gyors, a lélegzési nehézségek ellenben meglehetősen súlyosak. Az erőbeli állapot jó, a táplálkozás elegendő.

* **Asszonyi hiúság.** Franciaországban a minap egy Gompertz nevű szédelőt fogtak el, a ki 1889-ben a párisi lovasutak igazgatóságának titkára volt, de azóta onnan valami gazság miatt elcsapták. Ez a mákvirág Párisból Pétervárra utazott, valószínűleg azért, hogy szép tehetségeit ott is érvényesítse; utközben a vasuton megismerkedett egy Kohan nevű uri asszonnyal, a kit pupos létére is sikerült neki azzal meghódítani, hogy grófnak adta ki magát. A hű asszony lépre ment, s hogy az összekötést fenntarthassa a vélt gróffal, úgy vezette be férjéhez, mint nevelőt, a ki a kis leányának francia órákat fog adni. Ily idilli viszonyok közt elég vigyan feltelt az év, a mikor Kohan csődöt mondott. Az álgróf ekkor rábeszélte Kohannét, százezer márkát érő drezdai birtokát irassa látszából az ő nevére, nehogy a hitelezők azt is elvegyék. A szegény asszony jónak találta az eszmét s követte a tanácsot. Ekkor Gompertz az okirattal rögtön Drezdába utazott s ott az ingóságokból vagy tizenötezer márká értékét kiárult, azután — nehogy a család kikerülésekor elfogják — kereket oldott. Jó idő telt el, míg Kohan asszony ráakadt. Egészen véletlenül pillantotta meg Bordeauxban s rögtön elfogatta. A pupos don Juan most börtönben ül. Az asszonynak nem valami nagy öröme telhet börtönbe ülő — laovagjában.

* **A tudós emléke.** Budapest a joghallgatókat segítő egyetemi bizottsága elhatározta hogy volt jeles professzorának: Wenzel Gusztávnak emlékét egy márvány mellszoborban örökíti meg, melyet az építendő új egyetemi főépület előcsarnokában állítanak fel. A gyűjtő bizottság már megalakult s legközelebb fogja kiadni felhívását Wenzel Gusztáv volt tanítványaihoz és a közönséghez.

* **Földrengések.** Szerdán este 5 óra 5 perczkor, Breszciában meglehetősen erős földrengés volt. — Veronában is volt most földrengés. Egy onnan érkezett hír szerint szerdán este 5 óra 9 perczkor meglehetősen erős, hullámszerű földrengés volt érezhető, mely 4 másodperczig tartott. A földrengés a városban kárt nem okozott.

* **Humoros veszedelem** színhelye volt a mi nap egy vasuti kocsi a bologna-firenzei vonalon. A kocsi nyitott ablakán áll szikra repült be a kupéba s a következő pillanatban egy fiatal hölgy aranyszőke haja lángba borult. Rémülve ugrottak fel helyükből az összes utitársak, csak a hölgy nem vesztette el hidegvérét. Egő haját nagy könnyűséggel letépte a fejről és ki dobta az ablakon. Meglepetve látta mindenki a gyors menekülést, a következő pillanatban a hölgy már nyugodtan ült a helyén. — A hajhamis volt.

* **Vagy jól, vagy sehogy.** A német császár figyelme nem csak nagy dolgokra, de kicsinyekre is kiterjed. Ugy látszik jó szeme van, mert mindent meg lát. Azt is meglátta például, hogy az udvari bálokon megjelent tiszturak — nem tudnak táncolni. A császár ki a potsdami laktanya templomában hallgatta meg a karácsonyi istentiszteletet s mikor ez véget ért és elhagyta a templomot, maga köré gyűjtötte az egész tábornoki kars a következő rendeletet adta nekik: „Mondják meg a tiszt uraknak, hogy azok, a kik nem tudnak táncolni, ne jelenjenek meg az udvari bálokon.” Azóta a német hadsereg tisztjei mind táncdühben szenvednek és sokkal többet táncolnak, mint — gyakorolnak.

* **Kutyákat is soroznak** már nem csak embereket. Nálunk még nem, de Boszniába igen. Egy katonai lap ugyanis azt a hírt közli Szerajevóból, hogy a hadügyminiszter elrendelte, hogy az okkupált területen levő minden gyalog és vadászszázaló két kutyát, a hegyi útegek pedig egy-egy kutyát szerezzenek be, melyeket azután a már megjelent utasítás szerint hadi czélokra képezzenek ki. A katonakutyákat a bosnyák fajtából fogják besorozni.

Városi ügyek.

Debreczen város rendkívüli bizottsági közgyűlését holnap fogja megtartani, melyre a következő tartalmu meghívókat küldte szét gróf Degenfeld József főispán: Meghívás az 1892-dik évi január hó 8-án, pénteken délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében tartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésre. Tárgy: Az 1892—97-iki országgyűlést a folyó évi február 18-dik napjára egybehívó királyi kegyelmes leirat kihirdetése.

Rendkívüli közigazgatási bizottsági ülés. Debreczen város közigazgatási bizottsága rendkívüli ülést tart szombaton a városháza nagy tanácstermében gróf Degenfeld József főispán elnökle alatt. A rendkívüli ülés egyetlen tárgya: a nagykárolyi és diószegi közutak építése tárgyában megtartott árlejtés eredménye.

Római kath. árvaház. Debreczen városának a legnagyobb és legszebb árvaháza a Theresianum, melyet még Mária Theresia alapított. Érdekesnek tartjuk ennek vagyoni viszonyát felemlíteni azzal az áldásosan teljesített hivatással és humanitással szemben, mely ma városunkban csaknem páratlanul áll. Az árva-intézet minden vagyona 185,931 frt 50 krt tesz ki, egy évi bevétele 17,159 forintnak s ezzel szemben kiadása 12,364 frtnak felel meg. Az intézetben az árvák és házi személyzet létszáma volt: alapítványos debreczeni születésű árva 45, tartásdíj mellett neveltetett 14, a ház összes személyzete az igazgatóval együtt 7. Élelmezeteit tehát összesen 66.

Városunk tan és nevelő intézetei. Városunkban népoktatási tanintézetek: a) elemiek b) ismétlő iskolák, melyek jellegükre nézve az ev. reformált, ágostai, róm. kath. és izraelita felekezetiek, községi és magán iskolák. K o z é p i s k o l á k : Ev. ref. főgymnázium VIII. osztálylyal, róm. kath. algymnázium IV osztálylyal, városi főreáliskola VI. osztálylyal. S z a k i s k o l á k : Ev. ref. tanítóképző 4 évi tanfolyammal, gazd. tanintézet 3 évi tanfolyammal, földműves iskola két évi tanfolyammal, kereskedelmi akadémia 3 évi tanfolyammal, mely utóbbival összekapcsolva van a kereskedő gyakornokok számára 3 évi tanfolyammal és a kereskedő segédek részére 1 évi tanfolyammal berendezett vasárnapi iskola, városi iparos iskola 3 évi tanfolyammal, kisdudóvódnak, az ev. ref. hitfelekezet által az ispotályban fenntartott óvoda és a Fröbel gyermekkert. Az ev. ref. főiskolája három tanszakkal u. m.: hittani, jogi és államtudományi szakokkal berendezve. Van 18 ref. elemi iskola, 2 róm. kath. elemi iskola, 2 ágost. hitvallásu, 2 mózes vallásu. Az ohati pusztnán, a város által fenntartott magán iskola kettő és 2 tanyai iskola.

Közigazgatási bizottsági ülés. Debreczen város közigazgatási bizottsága gyűlésén megalakították a különböző bizottságok és pedig a következőleg: A kórházi bizottságba megválasztottak: Vásári István, Steinfeld Antal, Sesztina Lajos, dr. Sárváry Gyula; elnöke gróf Degenfeld József. Az erdészeti bizottságba: elnök Nemes Kálmán, alelnök Sesztina Lajos, rendes tagja: Steinfeld Antal. Az erdei kihágási II. foku bíróság rendes tagjai: Kovács József, Nemes Kálmán, Fráter Imre, Steinfeld Antal; póttagjai: Vásári István, dr. Kola János, Sesztina Lajos, Márk Endre. Elnöke a főispán. A börtön vizsgáló küldötség tagjai a főispán elnökle alatt: dr. Sárváry Gyula, Armós Bálint, Fráter Imre, Nemes Kálmán és Steinfeld Antal. A fegyelmi választmány rendes tagjai: Armós Bálint, Nemes Kálmán, Sándor Kálmán; póttagjai Fráter Imre, Szunyogh Sándor. Arvaszéki felebbezések elbírálására alakított albizottság rendes tagjai:

Tóbi István és Fráter Imre, póttag: Márk Endre a főispán által kinevezett rendes tagok Armós Bálint és Nemes Kálmán póttag Steinfeld Antal Az utadó kivetés elleni felebbezéseket tárgyaló bizottság: elnök a főispán, tagok Fráter Imre, Nemes Kálmán, Tóbi István és Szunyogh Sándor.

A nőegyesület árvaházában, melyet a jótékony nőegyesület tart fenn, a múlt évben tizenöt árva leány nyert nevelést és teljes ellátást.

A városi mérnöki hivatalhoz az elmúlt 1891. év folyamán 1997 ügydarab érkezett be, melyből csak néhány darab maradt elintézetlenül. Ezzel egyidejűleg megemlíthetjük még, hogy a városi mérnöki hivatal most különféle csatornázási, s csatornatisztítási munkákat végeztet.

Szegények napja munkát ma megint a városházán, hol a házi pénztár előtt osztogatták ki a kisebb, nagyobb segélyeket. Közel hatvan ember, asszony és gyermek részesült ma segélyezésben.

Ki egye meg a — rostélyost?

— Rémes, de végre is jó ízű történet. —

A történetemnek két része van.

Egyik része rémes, — a másik jó ízű.

A rémes része az, hogy egyik helybeli vendéglőben kedden este hiába keresték a hetest, — nem találták sehoh.

Pedig hát csak nem rég vitte be a fát a konyhába.

Végre megtalálták a szegény Cséki Sándort. Ott lógott fejjel lefele a — létra fokán.

Ijdedten vették le s vitték be a konyhába a holtnak vélt embert — s orvosi segélyért futottak.

Keresték dr. Balkányit, dr. Brucknert s dr. Kalmárt, szóval valamennyi csapó-utcai orvost, sőt véletlenül egy doktor jurishoz is beszaladtak, de az kijelentette, hogy embert éleszteni — nem tud.

A szegény Cséki Sándor pedig ott feküdt mereven, a konyha hideg kövein.

Végre is egy csapó-utcai ember megfogta a becsületes hetest s talpra állta s arcába locsolt egy rocska hideg vizet, mi természetesen kocsmában történvén, kéznél volt csakhamar.

De Cséki Sándor a víztől sem ijedt meg s maradt merev, szóltan.

Végre megérkezett dr. Balkányi, az I-ső kerület orvosa.

Ágyába fektették Cséki Sándort s az orvos hozzá látott a beteg felélesztéséhez.

A vendégek nagy buzgósággal segítettek a doktornak, ki türelemmel hallgatta, de nem fogadta a kuruzsolók tanácsát.

Egyik spanyol-viaszkot akart az orrára csepegtetni, — a másik ölmet akart önteni az ujjai közé, — a harmadik csillagot akart vele rugatni.

Cséki Sándor egyszer aztán nagyot szuszantott.

— El! el! riadtak a kontárkodó doktorok s az egyik annyira fellelkesült, hogy a jelen voltak részére friss — rostélyost rendel.

Egy adag a példás buzgalmu orvosnak lett felajánlva, ki a holtnak hitt hetest — fel is támasztotta.

Ezzel a történetem rémes része véget ért s kezdődik a jó ízű része.

A társaság jó kedvvel ült a finom illatú rostélyosok mellé és huzzták, marasztották a kedvelt doktort is.

— Jajj uraim! Nem lehet! Megharagudnék ráma — feleségem.

És eltűnt, mielőtt leszedhették volna róla a — téli kabátot.

Ki egye meg már most az ott maradt rostélyost? — ez volt a kérdés, melynek nehéz lett a megfejtése.

Talán ott is maradt volna a rostélyos, ha a halottaiból feltámadt hetes be nem dugja a bozontos fejét, ezt mondva:

— Sohase tessék azon tünődni, — majd megeszem én, ha tetszik fizetni mellé egy liter ó bort is.

A másvilágba bekukkantott ember el is fogasztotta a rostélyost és a jó ízű történetnek vége a — rostélyos végével.

Szemtanú.

Elkészt jókivánatok.

(Egy levél.)

Mélyen tisztelt kisasszony!
Ugy-e a nagyságos mama, meg Ön úgy mutyiban szörnyen csudalkoznak azon, hogy én elfelejtve azt, hogy „mindenkoron szép a megemlékezés”: fel sem kerestem Önöket üdvözléssel az új év alkalmából?!

És ki sem tudná talán találni, hogy mi okból?!

Miután én nem kedvelem azt, ha a kecses női fejek talány fejtésre adják magokat, majd inkább elmesélem.

Ma reggel a helybeli közkórház szalmazsákján láttam felkelni a napot s a fent nevezett szalmazsákon nem láttam reggelire egyebet egy tál kőménymagos levesnél.

Körülottem állott egy a népszámláló lapon 40 évvel bejegyzett 60 éves ápolónő, három orvos s az én ágyammal párhuzamosan egy üres ágy.

Ha ehhez hozzá számítom még azt, hogy a testemet fedő piroskék stráfos kabát két ujja a rá alkalmazott szij szalagokkal hátra volt kötve, s az egyik orvos egy ágas-bogas kutyakorbácsot szorongatott a markában, még most sem csodálkozhatik rajtam senki, hogyha én a dolgok folyását nem épen rendén valónak bátorítottam tekinteni.

Mikor egyet sóhajva felébredtem az ápoló vén asszony egy bádóg kanállal kezdett belém töltögetni „valamit.”

Az a „valami” pedig langy meleg, de hivatalos kőménymagos leves volt, a korbácsos ur két lépéssel előbbre lépett; a másik kettő hal-kan beszélgetve rázogatta a fejét, — az üres ágy pedig némán hallgatott.

Ez a helyzet uralkodott mindaddig míg én mintegy mámorból fölocsudva azon gondolkodtam, hogy voltaképp hogy is jutottam ide s egész gondolataimnak élve stoikus nyugalommal nyeldekelttem a kanalanként beadott s az alapszabályok szerint elkészített levest.

Egyszer azután nyeldekeltm felmondta a szolgálót, a leves a légsőbe szaladt, — elhőrgöttem magam lábaimmal hatalmasakat rugva.

Ekkor megváltozott a helyzet. Az ápolónő elejtette a tálat korbácsos ur nem két, de nyolcz lépéssel hátra ugrott s ő rázogatta a fejét, míg a másik két beszélgető ur elhallgatott, — a nyughelyemmel összeköttetésben levő ágy pedig duettben az enyémmel rémségesen nyikorogni kezdett.

Azután a korbácsos ur leakasztott a szegéről két lapos kötelet s mielőtt bámulatomból magamhoz jöhöttem volna, oda kötött az ágyhoz.

Mikor épen tiltakozni akartam e különös eljárás ellen, mind a négyen sietve elhagyták a szobát.

Ekkor magamban, gondolataim összetömrültek.

Arra a meggyőződésre jutottam: vagy álmodom vagy nem.

Beleharaptam a nyelvembe. Ez fájt. Ha fájt, ébren vagyok; ha ébren vagyok, nem álmodom. Ha nem álmodom, ébren vagyok, ha ébren vagyok akkor értenem kellene az egész dolgot.

Tiszta munka!

De én nem tudom megérteni!

Tehát nem egészen világos dolog. Bár később se tudtam volna megérteni. Most tudok mindent.

Az új év!

Mikor új év reggelére felébredtem, kinéztem az ablakon. Csunya lucskos idő volt kin.

Eh! ilyen időben hova menjen az ember! Vissza feküdtem az ágyba.

Kényelmesen heverésztem tovább, nagyon kellemesen éreztem magam, úgy tetszett, hogy kis szobám minden zuga rózsaszinben dereng s meg mertem volna rá esküdni, hogy a nagyanyám arcképe is rám mosolyog — íróasztalomról.

Befordultam a falnak, hogy én most még egy igen szépet álmodni fogok.

De felverték.

A Jancsi szolgám lépett be, oda lépett közel az ágyamhoz, ünnepélyes pose-ba vágta magát s egy nyakatekert rigmusba kezdett, a rig-

must nem értettem (nagyon szép volt, talán azért) de a végén az állott:

„Én is csak azt mondom amit mond ez ének,
Adjon az Ur Isten sok boldog új évet!”

Ezt értettem s elzékenyedtem, könyes szemmel akartam megcsókolni, de ezt nem fogadta el, mert ő ugymond csak egy szolga, egy szegény ember, — adtam neki 3 frtot, — a mit elfogadott.

Megköszönte s még egyszer kívánt minden jót. Erre sirni kezdtem, ellágyulva, mint a rothadt szilva, olyan formát zokogtam, hogy bizony János nem sok boldog új évet érek már én, öreg vagyok, nem sokára meg is halok.

Erre ő is bőgött s esküdözött, hogy én ezt nem fogom megtenni, de meg ne is próbáljam megcselekedni, — mert mi nem hagyhatjuk el egymást.

Ez a hű szívű szolga, egészen olyan, mint a regényekben írják.

En pőfögttem, — a könyeim potyogtak.

Végre lecsendesedtünk s Jancsi magamra hagyott.

Befordultam újra, most már azzal az eltökélt szándékkal, hogy most valami érzékeny szívnek való regényes dolgokat fogok álmodni.

Újra felverték.

S azután egész programmszerűleg folyton látogattak a boldog új évet kívánók.

Jött a Jutka szobalány, a Miska hetes, a tejáros, a hivatal szolga, a nyomdász tanoncz, a levélhordó, a — — —

Később bekerült a színlaposztó. Mosolyogva nyújtottam át a honoráriumot. A kéményseprőnek is. A pénzese levélhordónak, ki X... barátom után tudakozandó vetődött át hozzám, már csak egy világfájdalmas mosolyt mellékeltem a tisztelet-díj mellé.

Igy jöttek egymás után a jó Isten tudja kik és hányan.

Délfelé egész népesoport állott az ajtóim előtt. Az udvaron is, az utcán is. Már alig fértek egymástól. Az udvaron levők veszekedtek az utcán levőkkel s viszont, — ezek ki akartak menni, azok be akartak jönni.

Ekkor már nem éreztem jól magam, kiugrottam az ágyból, nagyanyám arcképe pedig elborultnak látszott lenni. Az ajtómat csapkodták. Tódult be rajta a sok jókivánó. Aprópenzem elfogyott. Rákerült a sor a nagyra (nem sok volt). Az is elfogyott (mint a másik zárjelköztiből következtetni lehet). — Utoljára csak egy „tizes”-em maradt, azt odaadtam a szobában levőknek, hogy osztozkodjanak rajta. Azok szót fogadtak s osztozkodni kezdtek ott nyomban. Én csitítottam őket, felváltva morális prédikációkat tartva. Ők nem hallgattak, én izzadtam.

A jókivánók pedig egyre gyűltek. Dicsőítettek multamat, reményt vetettek jövőmbé.

Kénytelen voltam ingóimat igénybe venni. Sorba jöttek a gyűrűim, az óram, lánczom, melltűm, azután könyvtáram a diszkótésű Shakspeare, Schiller, Goethe, Heine, Petőfi, Arany, Jókai stb. . . .

Az íróasztalról is lekerült minden elvihető. Mikor már nem volt a szobában semmi fölöncsiphető, kétségbe estem, kezdtem szökési terveken gondolkodni. De hogyan? ! Az ajtóhoz nem juthattam, de ugys hiába; az udvar ugys tele, az utca jó hajításnyira tömve.

Ajudozni kezdtem, levegőért kiáltozva. Egyik nemesszívű „jót-kivánó” (a hóna alatt volt már a diván-párnám) kinyitotta az ablakot.

Egy gondolat cikázott keresztül agyamon. Egy perc — — — és én kiugrottam hálókabátban, hálósipkával a fejemen.

A tömeg persze hátamra rötta nem tetszése nyilvánítását. De azért keresztülvágtam magam rajtok s felfutottam a kapitánysághoz.

Ott a kapott ütlegek, az izgatottság stb. miatt testileg, lelkileg összetörve, lerogytam, segélyért, katonaságért, ágyukért kiabálva.

Azok szépen körülfogtak, lerántották hálókabátomat s rám húzták a kényszer-zubbonyt, a kezemet hátra kötözve.

Itt fekszem a közkórház megfigyelő osztályának szalmazsákján.

De lássa azért én mindezek daczára, ha későn is, „Boldog új évet” kívánok mindnyájoknak.

Szathmáry Zoltán.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hőtőnszerdán, szombat d. u. 3-6-ig.

A kir. itéllő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. e. 2-5 óráig. — Az itató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Színház. Naponként péntek kivételével, este 7 órakor előadás.

Január 16. Kefekötő ifjuság bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 20. Timár ifjuság bálja a Margitfürdő disztermében.

Január 21. A polgári kör bálja a „Bika” disztermében.

Január 23. A függetlenségi párt bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 27. A csizmadia ifjuság betegsegélyező egyesületének bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 28. Zártkörű theatestély a Margit fürdőben.

Január 30. A szürszabó ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Január 31. Az iparos kör bálja a Bikában.

Febr. 6. A kőmives iparosok bálja a Margitfürdőben.

Febr. 10. A csizmadia ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Februar 20. A kereskedő ifjak önképző egyesületének huszonöt éves jubileuma.

Februar 21. Jubiláris tánczeatély a Bika disztermében.

Febr. 25. Zártkörű thea estély a Margitfürdőben.

Febr. 26. Pinczer ifjuság bálja a Margitfürdő disztermében.

Febr. 27. Függetlenségi bál a Margit fürdőben.

— A képviselő választások határnapját szombaton fogja megállapítani a központi választmány, mely S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt, a városháza nagy tanácstermében tartja gyűlését. A képviselő választásokhoz szükséges nyomtatványok megrendelése, valamint a különféle választási helyiségek kijelölése tárgyában szintén a központi választmány határoz. Ez ülés iránt ma már nagy érdeklődést tanusit a város közönsége, pártkülömbőség nélkül, mert annak határozatai felette fontosak lesznek.

— A jogász és tisztviselőkör e hó 17-én a kör helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlésre a meghívók már széjjel mentek. Tárgysorozat: Elnöki jelentés, a számadások megvizsgálásáról jelentés, a költségvetés megállapítása. Tisztújítás és esetleges indítványok.

— A debreczeni korcsolyázó egyesület legutóbb tartott választmányi ülésének határozatához képest a nagyerdei korcsolyatér átalakításán serényen dolgoznak. A víz szivattyúzás is folyik, hogy a meder kellő vízmennyiséggel legyen el látva. Az idő azonban mindegyre kellemetlenebb oly annyira, hogy mindenféle locs-pocs eső sár lepi el tereket. Nem valószínűtlen, hogy F a l b jóslatai teljesedésbe mennek s egész telünk nem lesz egyéb egy kelemetlen őszi nedves időjárásnál.

— A Margit fürdő ártézi kutjának furásai munkálatait a folyton kedvezőtlen, kellemetlen időjárás miatt egyelőre beszüntették, hogy a kedvező idő beálltával kettőzött szorgalommal folytathasák.

— Az öngyilkosok kutja, melyről oly sokat szól a krónika s melybe csak legutóbb is egy K i r á l y József nevű kondás ölte bele magát végre valahára szivattyuval lesz ellátva. Debreczen város tanácsa ugyanis a főmérnök ama javaslatát, hogy ez a czepléd-utcai ugynevezett öngyilkosok kutja szivattyuval láttassék el. kiadta véleményezés végett S z a b ó József főszámvevőnek, aki a városi tanácsnak ajánlani fogja, hogy az öngyilkosok kutja mlnél gyorsabban láttassék el szivattyuval.

— Piacz vizsgálat. Az orvos rendőri vizsgálat, mely a piacra terjed ki, a szórványosan fellépett betegségek miatt is — igen helyesen — sokkal erélyesebb, mint más alkalommal. A rendőség maga is szigoruan jár el. Igy utóbb is h a r m i n c z drb sertés husa borsókakór miatt koboztatott el. A piac vizsgálat minden alkalommal a legszigorubbán folyik.

— **Hymen rózsalánczait** az egész mult évben legtöbbben decemberben vették fel. Ötvenhárom pár esküdt örök hűséget, a kik közül 48 pár a helvét hitvallásuknál, 3 pár a római katolikusoknál, 2 pár az izraelitáknál.

— **A debreczeni kölcsönös segélyző egyesület** új évtársulatába oly tömeges volt a jelentkezés, hogy négy nap alatt a rendelkezésre álló, mintegy 1000 drb betéti könyvecskét elkapták. Miután az igazgatóság igyekezik, hogy minden embernek lehetővé tegye az egyletbe való belépést, elhatározta, hogy az ezután jelentkezőket egyelőre előjegyzésbe veszi és ha a jelentkezés még mindig nagy volna, újabb törzsbetétkönyvet és újabb könyveket készített. Az igazgatóság tehát ezután is föl hívja a belépni óhajtókat, hogy legkésőbb január hó 15-ig az egyleti helyiségben jelentkezzenek, hogy az igazgatóság a szükséges intézkedéseket idejekorán megtehesse.

— **Születési és halálozási statisztika.** Deczemberben született: helv. hitv. fi 61, nő 65, együtt 127. — Római kath. 21 fi, 17 nő, együtt 38. — Ag hitv. 3 fi, 1 nő, együtt 4. — Izraelita 6 fi, 6 nő, együtt 12. Összesen 91 fi, 90 nő, együtt 185 gyermek született. — Meghalt: helv. hitv. 80 fi, 75 nő, együtt 155. — Róm. kath. 27 fi, 18 nő, együtt 45. — Ag. hitv. 3 fi, 1 nő, együtt 4. — Izraelita 10 fi, 4 nő, együtt 14. Összesen 120 fi, 98 nő, együtt 218. Tehát 33-mal többen haltak meg, mint a mennyien születtek.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága, január havi rendes közgyűlését hétfőn, január hó 11-én fogja megtartani, a mely alkalommal a december havi ügyforgalomról és egyéb közigazgatási viszonyokról szóló jelentések fognak tárgyalatni.

— **Nyugalomba vonult főszolgabíró.** Megható, szép ünnepély folyt le az újév első napján Er-Semjénben, az e nappal nyugalomba vonult érmihályfalvai főszolgabíró Fráter Bélánál. A járás községeknek jegyzői bucsuztak volt járási főnököktől s az igazán szeretett főszolgabírótól s az elválás könyvek között történt. A jegyzők legidősbje: Jakab Mihály érmihályfalvai jegyző tolmácsolta a tiszteletet és szeretetet, mely a távozóhoz fűzi a jegyzőket, s az ősz szónok szívből jövő szavait azon kérelemmel zárta, hogy a hivatalos érintkezés megszűnése emlékeül fogadja szívesen azon disz-albumot, melyben arcképeiket nyújtják át. — A volt főszolgabíró mélyen megindulva köszönte meg az iránta nyilvánuló szeretetet s beszédében hangsúlyozta, hogy hosszú tisztviselői pályája alatt megtanulta igazán becsülni az anyai oldalról megnevezett jegyzői állást s nagyon jól eső az elismerés éppen azok részéről, kik közvetlen tapasztalásból ismerik hivataloskodását és a közönséggel szemben követett eljárását. Megköszönte a névnapjára s új évre kifejezett jó kívánatokat s meghívta az összegyűlve volt jegyzőket lakomára, melynek folyama alatt a közelgő képviselőválasztás esélyei is felémleltettek s több szívből jövő jó kívánatokkal teljes tósztokat mondtak.

— **Kiss József emléke.** Az elhunyt Kiss József, Debreczen városa és Hajdúvármegye nagy érdemű kir. tanfelügyelője, huzamosb időn át tagja volt a városi közigazgatási bizottságnak. A tegnapi tartott bizottsági ülésen, gróf Degefeld József főispán, mint a bizottság jelöltje, kegyelettel emlékezett meg a buzgó tag érdemeiről.

— **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk szeretett jó édes anyánk, felejtethetlen jó nagyanyánk, testvér, sógornó és rokon öz. polg. CSOBÁN ISTVÁNÉ szül. Kertész Julianna asszonynak f. hó 6-án délután 3 órakor, életének 64 ik évében s özvegye 7-ik havában, 2 hétig tartó súlyos szenvedése után bekövetkezett gyászos elhunytát Kedves elfelejtethetlenünk porrései f. évi január 8-án, délután 2 órakor, Kismester utca 1282. számú háztól, az ev. ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a hatvan-utcai temetőben tetetnek örök nyugalomra. Végtisztviségtételre rokonait, az elhunyt jó barátait szomorodott szívvél meghívjuk: Debreczen, 1892. január hó 6. Gyermekei: István, nejevel Posta Sárával és gyermekeik; János, nejevel Hüse Erzsébettel és gyermekeik; József, nejevel Báthory Juliannával és gyermekeik; öz. Csobán Andrásné, Bakóczy Zsuzsanna, és gyermekei; Mária férjével Loós Jánossal és gyermekeik; Erzsébet,

férjével ifj. Salánky Ferenczcel és gyermekeik; Julianna, férjével Ujváry Istvánnal és gyermekei; Zsuzsanna, férjével Bakóczy Jánossal és gyermekei; az összes rokonok nevében is. Testvérei: Kertész Zsuzsanna Doby Sándor férjével és gyermekeik; Kertész János nejevel Doby Juliannával és gyermekeik; Kertész Mihály nejevel Bojtor Erzsébettel és gyermekeik; Kertész Rebeka férjével Csige Jánossal és gyermekeik; Kertész Mária és gyermekei; Kertész Erzsébet férjével Szabó Sándorral és gyermekei: néh. Kertész István gyermekei; Béke legjen a sokat szenvedett drága hamvak felett! Dankó M. temetkezési intézet rendezendi a temetést.

— **Kajetán önérzete.** Valamelyik vállalkozónál több társával együtt dolgozott Petrics Kajetán oláh napszámok; de hogy hogy nem — talán a Mózi zsidó szesze is közreműködött — elmaradván társaitól, nem tudott hazatalálni. Megegett ő vele már más alkalommal is, hogy Isten szabad ege alatt halt, most is feje alá tett egy darab téglát s úgy aludt el a Széchényi-utca végén. Azonban az eső egyáltalán nem respektálta és kegyetlenül megázott. Így megázva és elázva aludt ott, a midőn a rend őre felszólította: „Ébredj álmaidból, ébredj...” Almos fővel kérdi a rendőrtől Kajetán, hogy miért háborgatja őt csendes álmódzásában. A mint megérti, hogy a rendőrségre akarják invitálni, egészen felháborodva szól: „Inkább alszom én itt kint, mint a dutyiban!” És — a bevitel elől szerencsésen megugrott.

— **Eltűnt téli kabát.** A ref. egyház közgyűlése alkalmával az előszobából egy világos drap színű s galléros téli kabátot vitt el valaki véletlenül. A kabát tulajdonosa ez uton is kéri a tévedőt, hogy azt az egyház szolgájának adja át, vagy pedig hozzá Kis-Várad-utca 2107. szám alá juttassa el.

Színház.

* **A paraszt tromf.** Gabányi Árpád mulattató népszínműve tegnap kis közönség előtt került színre, a mely különben jól mulatott az ötletekkel s nevetető jelenetekkel bőven tarkított népszínműven. — A szereplők mindannyian igyekezettel fejtettek ki, de azért az oroszán rész Rétly Laurának jutott, mellette Bácsné, a ki a tromfoló paraszt asszonyba is olyan eleven séget és kedélyességet öntött, tűnt ki leginkább. Kissné a nyelves nagyratartó paraszt asszonyt kedvvel játszotta meg s így ez alakítása egyike a legsikerültebbeknek. Hunyady nemcsak játéka, de gyújtó érzéssel előadott dalaier is méltán érdemelte ki a közönség tetszését, — mely nem egyszer zajos tapssal ujjazta meg dalaier. Solyom, Szendrey és Hegedűs, szintén hozzá járultak az est sikerültté tevéséhez, melyben nemcsak mint szereplőnek, de mint rendezőnek is, legtöbb érdeme Bács Károlynak van. A közönség különben mindvégig jó hangulatban volt s meglegedetten távozott a Paraszt tromf előadásáról. (T.)

* **Vendégcsereplés.** A jövő hét egyik napján mint vendég lép fel Bihar K., a színház tanoda egyik tagja, a ki Csiky Gergely „Vasember” című színművében Andort fogja játszani.

* **A legközelebb színrekerülő népszínművek** Gerő Károlynak a budapesti népszínházban sikert aratott „Kis madaram”, Berczik Árpádnak „Az igmándi kispap”, Grünwald Józsefnek „A falu rózsái” cz. népszínművek lesznek.

* **Az agglagények,** Sardou e nagy hatású színművére hosszabb idő óta készülnek színházunknál s valószínűleg már a jövő héten színre is fog kerülni. Az agglagények ma a nemzeti színház repertoír darabja.

Apróságok.

* **A világ levélforgalma.** A föld kerekén hetenként 5,320,000 óránként 360,000 levelet expedálnak. Ezen óriási mennyiségű level évenként 23 millió kilogramm papírost emész fel, ha

minden levélnek csak minimális súlyát vesszük is. Ha valamennyi, a mult évben szétküldött levelet egymás mellé a földre raknák, az egész Szajna-kerület beborítódna, melynek talaja pedig 47,000 hektárt tesz ki.

* **A fekvés** az ember természetének anynyira megfelel, hogy már Bovard francia tanár azt mondhatta: az ember olyan állat, kit legjobban vízszintes fekvésben lehet elképzelni. Sok kiváló híres emberről jegyezték fel, hogy nagyon szereti a fekvést. Brindley Jakab híres vízépítész (1716—1772) valahányszor valami nagy terven gondolkozott, ágyba feküdt s ott maradt, míg földadatát megoldotta. Lord Melbourne angol miniszterelnök (1779—1848) fekvébe intezte el legfontosabb dolgait. — Thomson (1780—1848) a restséget, mint valami képművészetet kultiválta s tanköteményeit (pl. az „Évszakok”-at) ágyban írta. Pone (1688—1744) szintén rögtön lefeküdt, ha a költői lelkesedés megszállta. Heine (1799—1856) egész napokon át feküdt az ágyban s ott írta legtöbb versét, úgy hogy mikor fölkel, szobája telve volt papirokkal. Bismack is igen sokat szokott heverni. Más híres férfiak hosszú alvók voltak. Walter Scott (1771—1832) naponként legalább tíz óra hosszat aludt. — Wellington, I. Napoleon minden percében és bármily helyen képesek voltak elaludni.

* **Emberevő szamar.** Carcassonenan, mint Párisból írják, borzasztó véget ért egy lovász inas. Addig ingerkedett egy jámbor szamarral, míg a türelem példányképe teljesen kijött a sodrából, nekiment kinzójának, beleharapott a czombjába, lerántotta a földre s neki esett a mellének is, nagy darab husokat tépve ki a szegény fiu testéből. A lovász inas borzasztóan kiabált s ekkor segítség érkezett. — A dühös szamarat megfékeztek, de akkorra már úgy összemarta a fiut, hogy rövid idő múlva behalt.

* **A világ legértékesebb csipkéje** jelenleg Nottinghamban őriztetik. Az a velencei csipke az, melyet Maria Antoinette lakodalmi ruhán viselt, hossza 4 méter, szélessége 75 centiméter. A teljesen kézi munka arabeszkeket, ember-és állatalakokat ábrázol, melyek közt a királynő és a királyi korona czimerei voltak.

* **Egy tábornok czopfja.** Nagy Frigyes idejében Rűchel tábornok volt az egyedüli porosz tiszt, ki ama kiváltsággal dicsekedheték, hogy nem kelle czopfot viselni. Ezen kiváltság a következőkből eredt: Mindenkinek, a ki csak a katonasághoz tartozott, ha hosszú haja nem volt, vendégczopfot kellett hordani így Rűchelnek is, ki élte utolsó szakában a „nagy király” főhadiszállásához tartozott. Midőn Rűchel egy alkalommal Sanssoukiban fontos előterjesztéseket téve, állt királya előtt, a király kedvenc ebe „Biche” hizelegve ugrott fel a gyakran látott vendég vállára s ennek a csak kevés hajhoz erősített czopfját letépte. Az eb könnyen szerzett zsákmányával a padlózatot játszott. „Mi az?” kérdezte a király. „Az én czopfom”, válaszolta a segédtsízt; „nagyon kevés hajam lévén, kénytelen vagyok még alhaját, parókát is hordani.” „Ej mit, parókát is” szolt a király, ha önnek haja nincs, czopot sem hordhat. Dűchel az egy szent nyert szabadalommal azontul mindég ét s czopot nem viselt. A mult századbeli régiebb keletű életrajzokban lehet pontos személyleírásában nem ritkán találkozunk a következő megjegyzéssel: saját haját viseli, a mi bizonyára annyit akar jelenteni, hogy az illető vendégczopfot avagy vendégparókát nem viselt.

Közigazdaság.

— **Az őszi vetések és tél.** Nem kell azt hinnai, hogy a téli fagyok mindig igen sok kárt okoznak, mert a kár tulajdonképen nem magában a fagyban, hanem a fagy és a nedveség együttes kombinációjában van. A gyorsan egymásra következő fagy és kiengedés a tartós fagnál százszorosa több kárt okoz. Ennek oka főleg abban keresendő, hogy a hóviz kiengedés után befagyva, a föld felületén sima kéreg képez mely a növényt a szó teljes értelmében ketté vágja. Azon vetések, melyek korán kerültek elvetésre és melyeknek gyökere meg birt erősödni tovább élhetnek, a késői vetések ellenben menthetetlenül elpusztulnak, ha a fagy és a szép idő gyorsan váltakoznak.

— **Megfagyott almák használhatóvá tétele.** Ha almáink megfagytak, tegyük edénybe s öntsünk rájuk hideg vizet, annyit, hogy egészen elborítsa. — Az almán csakhamar jég-reteg képződik, akkor a vizet leönthetjük róla, — a jégreteget száraz ruhával ledörgöljük, — s ezután mérsékelt melegségű szobában megszáritjuk. A körtével éppen így bánhatunk. Arra vigyázni kell, hogy se az alma, se a körte vizbevétele előtt fel ne engedjen, mert különben az egész operáció semmit sem ér.

— **Gabona-tőzsde.** Budapest jan. 5. Buzát ma jól kínáltak, a kereslet korlátolt volt. Elkelt lanyha esendes irányzat mellett 10 ezer mm. 5 krral olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműekben csekély üzlet változatlan áron. Hivatalos jegyzések délután 2 óra kor: Buza tavaszra 11.05 pénz, 11.07 áru. Tengeri 1892. május—júniusra 5.86 pénz, 5.88 áru. — Zab tavaszra 6.26 pénz, 6.28 áru. — Káposztarepce 1891. aug.—szept. 13.70 pénz, 13.80 áru. A délutáni gabonátőzsdén a határidőüzletben jegyzünk: Buza őszre 1892. 9.80—9.82 forinton. — Buza tavaszra 11.07—11.09 forinton. Tengeri 5.86—5.88 forinton. — Zab őszre 6.28—6.30 frton.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése január hó 5-én. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli súlyban) 44.—45.— krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. súlyban) 44.—44½ krig. Fiatal nehéz páronként 320 klgron felüli súlyban 47.—48.— krig. Fiatal köz. (páronként 251—320 klgr. súlyban) 45.—46.— krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő súlyban) 43.—44 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 43.—44.— krig. Közép (páronként 220—280 klgr. súlyban) 42.—44.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban.) 41.—43.—ig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli súlyban) ——— krig. Közép (páronként 220—260 klgr. súlyban) ——— krig. Könnyű (páronként 220 klgr terjedő súlyban) ——— krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli súlyban) 43.—44.— krig. — Közép (páronként 220—260. klgr. súlyban) 42.—43.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 40.—41.— krig.

Sertésleltézzám. 1892. év jan. hó 3-án volt készlet 132.579 db, 1892. jan. 3-án és 4-én felhajtott 940 drb, 1892. jan. 3—4-én elszállított 2418 drb, 1892. jan., 5-én maradt készletben 131.101 db.

A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1892. jan. 5.)
Távirati tudósítás.

Magyar aranyjárdék 4%	107.15
Magyar aranyjárdék	—
Magyar papírjárdék 5%	101.95
Magyar vasúti kölcsön	—
Magyar keleti vasúti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államk. III. kibocsátás	114.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötv. 101.—	101.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temesbánati földteherment. kötvény zárad.	—
Magyar szőlődezmaváltás kötvény	—
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	128.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	130.—
Osztrákjárdék papírban	93.—
Osztrákjárdék ezüstben	92.70
Osztrákjárdék aranyban	120.—
1860-iki osztrák államsorsjegyek	138.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1013.—
Magyar hitel-bankrészvény	332.50
Osztrák hitelintézeti-részvény.	293.—
Ezüst	—
cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.34
Német birodalmi márka	57.90
London (3 havi váltókért).	117.90
02 márkás arany	11.56

Legujabb.

Az országgyűlés egybehívása. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata.) Ő Felsege a király e hó 5-én kelt kéziratával az országgyűlést február hó 18-ára hívta össze. Ezt a határnapot különben a városoknak megküldött regalisokban is feltüntették.

A budapesti írók és művészek köre. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata.) A budapesti írók és művészek köre tegnap végképen feloszlott s a tagok nagyszáma az otthon írók és hirlapírók körébe iratkozott be.

A sikkasztó vagyona. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata.) Piu f s i c h n a k az egy millió hatvanezer forint érték elsikkasztójának vagyont leltározták — s mint a végeredmény fetünteteti e nagy összeggel szemben vagyona háromszáz ötven ezer forint fedezetet nyújt. A többi tehát háromszor annyi hiányt maga az igazgatóság fizeti.

REGÉNY CSARNOK.

Utazás esküvőre.

(Elbeszélés.)

3

Eljegyeztem magamat, — de nem ám mint egy illedelmes, jól nevelt leányhoz illenék, a családi tanács jóváhagyásával, hanem egészen egyedül, nőietlen önállósággal vittem véghez ezt egész dolgot. Ez bizonyosan nem volt illő, de én még tovább is mentem, mert jegyesemül épen azt a férfit választottam, aki Janka néném szemében mindenek fölött kiálthatatlan volt.

Szomszédunk volt. Fiatal törvényszéki bíró, a ki csak egy év előtt lett városkánkba áthelyezve, és a kinek a kertje épen a mienkkel volt szomszédos. Épen csak egy alacsony sövény választotta el egymástól a két jóságot. Igazán semmi rozpra nem gondoltam, mikor nem kerültem el a vele való ismerkedést, és íme megtörtént a szerencsétlenség, mielőtt észrevettem volna: egymásba szeretünk és eljegyeztük egymást. Mi tetszett neki rajtam, azt nem tudom, én reám vidám szemei, szép szöke szakállá, becsületes lovagiasága és hivatásában való jártassága hatottak.

Janka néni ellen gyűlölte őt nemcsak azért mert ő is egyike volt azon uraknak, a kik naponta összejöttek Oszkár bácsival egy pohár sörre de még különösen azért, mert híre járt, hogy ő szokta a bácsit alkalomadtán rávenni arra, hogy egy-két pohárral többet igyék, mint a mennyi neki meg volt engedve. Sőt ez a könnyelmű ember a király születe napján, a néni rémületére, segítette haza hozni az erősen becsipett bácsit és nem is tagadta el, hogy ez neki ropant mulatságot szerez. Borzasztó!

Janka néni egészben véve a mai világot és különösen a fiatalágot többé kevésbé romlott-nak találta; üzete az volt, hogy kilenvenkilenc százalék a mai férfiaknak nem érdemli meg, hogy egy okos nő észre is vegye, azonkívül el-lensége volt elvből minden házasságnak és hogy én ennek a törvényszéki bírónak a felesége legyek, a kit különben Ekerman Pálnak hívtak — azt soha és semmi esetre sem engedte volna meg.

Mind ezek a gondolatok szívemet nyomták s így körül-belől mindegy molt nekem, elfogadják e a meghívást, vagy sem.

Két szép unokanővérem jót akart, mikor az öreg főköttőt dicsérték, csak hogy nem helyesen gondolkodtak épen. A néni haragosan fordult feléjük és a bácsi alatomban szemüvege fölött oly pilantást vetett feléjük, hogy majdnem hangosan vetetni kezdtem. Minden embernek, még a legtökéletesebbnek is van megsebezhető oldala; a néninél ez a pont, a főköttője volt az — Abhtles sark,

— Kedves Saroltám, kérlek, ne törődjél oly dolgokkal, amelyekhez nem értesz. Ha már egyszer részt veszek egy ünnepélyen, akkor elvem ellen volna, oly főköttőben megjelenni, mely arcomat egészen elcsufítja.

— De kedves gyermekem — csitítá a bácsi félénken.

— Azt mondom elcsufít, — madárijesztővé tesz. Elhiszem, hogy te Oszkár nem bánod, ha az emberek nevetnek fölöttem.

Oszkár bácsi ünnepélyesen kijelentette, — hogy még szive legelrejtettebb sarkában sem táplált ily borzasztó kívánságot és hogy egészen rendén találja, ha felesége egy, vagy akárhány új főköttőt is rendel meg magának. Még egy selyemruhától sem riadt volna vissza, ez sem lett volna neki tulságos áldozat azért a kilátásba helyezett kedélyes estéért, melyet ő akkor barátai körében fölthet.

— Uj ruha nem szükséges, Oszkár, — szölt a néni ünnepélyesen, de érezhetően szelidebb hangon, — egy falusi esküvőre jó lesz még a lilaszínű csikos.

Mint hogy hangja és szavainak értelme minket felháborított, mind a hárman egyesítettük kérésünket, csak a bácsi hallgatott bölesen és Margit a kis ügyes, érthetően arra czélt, hogy a jegyesek éppen Janka néni jelenlétének örültek legjobban és távolmaradását érzékenyen fáj-lálnák.

Még egy ideig egyről-másról beszélünk és minthogy a néninék tulajdonképen már kezdet-től fogva is szándéka volt elmenni az ünnepély-re, most végre kegyesen beleegyezett, hogy jelenlétével megörvendezteti az ott levőket; elhatároztuk még, hogy Margit és Lotti, kiknek szü-lői el nem mehettek, velünk jöjnek, s így ök boldogan távoztak.

Most megkezdődtek az előkészületek a nagy napra. Nálunk főleg a néni sokat emlegetett főköttőjéről volt szó, de ez legalább is annyi gondot okozott ám nekünk, mint Margit és Lotti teljes öltözékei.

Általánosságban Janka néni minden haszon-talanul kiadott garast vérző szívvvel adott ki, de főköttőt illetőleg mindig különös volt. Hogy azok nem állottak neki már oly jól mint tíz vagy husz évvel ezelőtt, azt nem tulajdonította annak, hogy megöregedett, de mindenféle más okoknak főképen persze, a mind jobban terjedő könnyel-műségnek, izléstelenségnek és ügyetlenségnek, melylyel ezt most készítették, s azért örökös háboruságban élt a divatárusnókkal. Erős meggyő-ződés élt benne, hogy végre sikerül neki egy fejlődést találnia, mely határozottan ellenállhatatlan fog neki állant. Épen azért számtalan főköttője volt már, habár mindig sóhajtozott a „rémséges pénz“ fölött, melyekbe ezek kerültek. Hogy a divatárusnók valami nagy kintúntetésnek vettek volna, ha neki szolgálhattak, azt nem hiszem. Legalább is tíz-tizenkészer kellett felpró-bálniok és mindannyiszor a néni magyarzatai szerint teljesen átigazítani és ha végre elhozták a számlát, ezen még legtöbb kifogásolni valót talált.

De végre mégis elkészült a sokat megvita-tott munka, még Janka néni szokatlan megelé-gedésére is: kicsiny mesterséges hajparókáját én felfűsültem, csikos selyem ruhájára új gombokat varratott és az én szerény öltözékem is szeren-csésen el volt készítve. Miattunk már megkez-dődhetett.

Mind igen jó kedvűek voltunk; a bácsi csak ő általa ismert okokból, a néni jól sikerült főköttője miatt, és én is félre tettem gondteljes félelmeimet és örülni kezdtem a szép mulatságnak, habár Palim ki volt abból zárva.

A mi nagy családi ünnepélyeink kivételképen mindig vidámak és szépek szoktak lenni mert nagy számban összehozta a sok fiatal unokafivért és unokanővért. Grünenthalban a rokonok, a kiknek az esküvő volt megtartandó megkülönös kedvenceink voltak, mert nem mulasz-tottak el semmit és nem féltek sem fáradságtól sem kiadástól, hogy csak mulatságos napot szerzhessenek vendégeiknek. Sajnos, nem szállhatunk hozzájuk, mert már minden vendégszobájuk el volt foglalva. De ugyanott egy másik bácsi és ennek felesége meghívtak, hogy szálljunk hozzájuk, öltözzünk ott fel és az ünnepély utáni éj-jét is töltsük el náluk.

Grünenthal szép kis falu, az én szülőhe-lyemtől csak két vasúti állomás távolságra. Frigyes és Vilmos bácsi, Oszkár bácsi két fivére, nagy birtokosok voltak ott és a falu két végén laktak.

Megvirradt az esküvő reggele.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

II. Idény bérlet 1. szám. V. kis bérlet 1. szám.
(Páratlan.) (Páratlan.)
Csütörtökön. 1892. Január hó 7-én

A sabin nők elrablása.

SZEMÉLYEK:
Bányay János, tanár — — — Balassa.
Borbála, neje — — — Bácsné.
Étel, leányuk — — — Aporkai Eszti.
Dr. Szilvássy — — — Fenyvessi,

Irma, neje — — — Rónaszékiné.
Marosán Bogdán, örmény kereskedő — Püspöki.
Endre, fia, színész Szendeffy Álnéven — Szendrei.
Róza, szobaleány Banyayéknál — Vertán A.
Julesa, szobaleány Dr. Szilvássynál — Várnai P.
Kobak, iskolaszolga — — — Czakó.
Rettegő Fridolin, szinigazgató — Rónaszéki.

Ho nap pénteken 1892. jan. hó 8-án a színház zárva.
Holnapután szombaton 1892. jan. hó 9-én páros bérletben,
itt először:

Boszorkányvár.

Műsor: Vasárnap 1892. jan. 10-én „Boszorkányvár”,
másodszer.

Idegenek névsora.

Bika szálloda.
Steiner Sándor kereskedő Budapest,
Várady Lajosné Szentez,
Némethy J. ev. lelkész T-Nánás,
Berálian Gábor Csége,
Grotkász kereskedő Brün,
Mandl mérnök Budapest,
Rössner kereskedő T-Adony,
Moravetz „ Bécs,
Fleisher „ Monostorbej,
Kovács Mór „ Miskolcz,
Kohn utazó Bécs,

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra **báli szövetek, színes selymek, francia-voile-ok. Atlas Satin és Batistok,** továbbá legyezők, virágok, csipkék, báli belépők, melyeket

igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsatér.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából Deczember 1-sőtől kezdve az összes raktárunkon lévő

NŐI RUHASZÖVETEKET,
Fekete DIVATKELMEKET is

SZINES MOSÓ VELEZEKET,

Téli GYAPJU NAGYKENDŐKET,

trikot derék és gyermek ruhákat valamint

SZŐNYEGEKET,

Smyrna, Axminster, Brüßler, Tapestry és hollandi nagyszőnyeget is,

függönyöket

mélyen

leszállított áron

árusítjuk el.

SZABO LAJOS FIAI

DEBRECZEN, Rózsatér.

100 db. rövid Mantó Tóth Testvéreknél

Debreczen, Czegléd-utca, városház-épület

gyári áron alól 50%-al olcsóbban kaphatók.

Legalkalmasabb idő olcsó árak mellett jó téli

női és gyermek felsőket

beszerezni; az előre haladt téli idény miatt — téli készletünket, általában gyári áron alul árusítjuk el.

Különösen ajánljuk még

téli női és férfi gyapju-kelmék, mosó barchetek, francia flanellek, berlini harasz és posztó téli kendőinket, női ruhadisz-szalag, selyem és farsangi czikkeinket

a legolcsóbb árak mellett.

A midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérjük, a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálatról kezeskedünk.

Teljes tisztelettel

Tóth Testvérek.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredménnyel használatnak az altesti szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vertisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártatlanabb

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e biztos forrását olvasni és czukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. — Ezen labdacsokat dr. Pitha udvari tanácsostól igen megtisztelt bizonyítvánnyal lettek kiténtetve.

Egy 15 labdacso tartalmazó doboz 15 kr Egy henger (8 doboz 120 labdacso) ára csak 1 frt o. é.

ÓVÁS!

Minden doboz, a melyen e czég: gyógyszer-tár „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyünket nem hordja, egy hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igen kell figyelni, hogy ne rossz, s nem semmi eredményt fel nem mutatható, de épséggel ártalmas készítményt kapjanak. Hatarozottan Neustein-féle Erzsébet labdacsokat kell kérni és ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva. — Főraktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., Belváros,

Ecke, der Planken und Spiegelgasse. — Raktár Debreczenben Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (előbb Göltl Nándor), Balázs Ödön, Mihalovits István, Tamássy Béla és Füleki Pál gyógyszer-tárában.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a

Előfizetési ára: Negyedévre 2 frt 50 kr. 1 óra 1 frt. Előfizethető a hónap bármely napján.

Mutatószámokat kiránatra egy hélig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

partoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

— A Debreczeni Hirlap-ot az év fordulóján, midőn az előfizetések megújítása elkövetkezik, ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe. A Debreczeni Hirlap az egyetlen ujság Debreczenben, sőt a politikai lapok közt tán az egész országban, mely minden párt-érdektől szabadon, függetlenül csak a magyarság ügyét szolgálja 's közönsége igényeinek kielégítését tartja egyetlen vezéresillagának. A Debreczeni Hirlap elevenségéről, jól értesültségéről, friss hírszolgálatáról, cikkeinek irodalmi érté-

kéről, társadalmi, politikai és közéleti ügyekben korrekt, részrehajlatlan, soha nem személyeskedő magatartásából bőven meggyőződtek t. olvasóink. A Debr. Hirlap ezentúl még inkább azon lesz, hogy a sajtó iránt táplálható legmagasabb igényeket is kielégíthesse; mert a debreczeni közönség oly rendkívüli mértékben folkarolta, megszerette s elismerésével napról-napra oly fokozódó számmal kitünteti a Debreczeni Hirlapot, hogy ezzel szemben a Debreczeni Hirlapnak valóban kötelessége a debreczeni sajtóban a

vezérhelyet, az ujságitás rutinjának és művészetének, a higgadtságnak és megbízhatóságnak, a politikai, városi, társadalmi, ipari, kereskedelmi, gazdasági ügyek tárgyalásában való avatottságnak teljes kiaknázásával, a maga számára biztosítani. A Debreczeni Hirlap ára egész évre 10 frt; félévre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr. A Debreczeni Hirlap terjedelmére nézve is a legnagyobb napilap Debreczenben. Tiszteljenek meg olvasóink továbbra is szives támogatásukkal és érdeklődésükkel.